

ORZECZENIE
GŁÓWNEJ KOMISJI ORZEKAJĄCEJ W SPRAWACH
O NARUSZENIE DYSCYPLINY FINANSÓW PUBLICZNYCH

Warszawa, dnia 14 lutego 2013 r.

Główna Komisja Orzekająca w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych w składzie:

Przewodniczący:	<i>Członek GKO:</i>	Maciej Berek (spr.)
Członkowie:	<i>Członek GKO:</i>	Przemysław Szelerski
	<i>Członek GKO:</i>	Teresa Warszawska
Protokolant:		Bartosz Głuszko

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych Jacka Krawczyka,

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 lutego 2013 r. odwołania wniesionego przez Obwinioną (...) - pełniącą w czasie zarzucanego naruszenia dyscypliny finansów publicznych funkcję Prezesa Sądu Rejonowego w (...) - od orzeczenia Międzyresortowej Komisji Orzekającej w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych przy Ministrze Sprawiedliwości z 19 września 2012 r., sygn. akt: Ds. 26/2012, którym uznano Obwinioną (...) winną naruszenia dyscypliny finansów publicznych, określonego w art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, polegającego na tym, iż w okresie od 21 maja do 30 grudnia 2010 r. naruszyła dyscyplinę finansów publicznych w ten sposób, że przekroczyła zakres upoważnienia do dokonywania wydatków ze środków publicznych ujętych w planie finansowym w 7 paragrafach klasyfikacji budżetowej (4170, 4260, 4270, 4300, 4430, 4440, 4750) w kwotach wyższych niż określone na dany dzień w planie finansowym Sądu, poprzez:

- a) dokonanie z § 4170 (wynagrodzenie bezosobowe) wydatku:
- w dniu 06.12.2010 r. w kwocie wyższej o 158,80 zł (wykonanie wydatków 180.158,80 zł),
 - w dniu 21.12.2010 r. w kwocie wyższej o 4.033,63 zł (wykonanie wydatków 184.192,43 zł),
 - w dniu 30.12.2010 r. w kwocie wyższej o 8.799,33 zł (wykonanie wydatków 192.991,76 zł),

(plan na 6, 21 i 30.12.2010 r. wynosił 180.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.). Wydatki poniesione zostały na wynagrodzenia biegłych, koszty dojazdu świadków i zwrotu utraconego zarobku;

- b) dokonanie wydatku z § 4260 (zakup energii) w dniu 30.12.2010 r. w kwocie wyższej o 2.195,11 zł – płatność za fakturę Przedsiębiorstwa Komunalnego za energię ciepłą (plan na ww. dzień wynosił 90.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.);
- c) dokonanie wydatku z § 4270 (zakup usług remontowych) w dniu 29.12.2010 r. w kwocie wyższej o 25.125,56 zł oraz w dniu 30.12.2010 r. w kwocie wyższej o 3.843,00 zł – wydatki związane z remontem elewacji Sądu oraz konserwacją kserokopiarki (plan na ww. dni wynosił 45.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.);
- d) dokonanie wydatku z § 4300 (zakup usług pozostałych) w dniu 22.12.2010 r. w kwocie wyższej o 6.112,78 zł oraz w dniu 30.12.2010 r. w kwocie wyższej o 24.785,97 zł – wydatki związane z aktualizacją programu LEX, Currenda oraz realizacją usług sprzątnia i ochrony mienia (plan na ww. dni wynosił 175.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.);
- e) dokonanie wydatku z § 4430 (różne opłaty i składki) w dniu 21.12.2010 r. w kwocie wyższej o 89,00 zł oraz 27.12.2010 r. w kwocie wyższej o 154,00 zł – wydatki dotyczące opłaty administracyjnej za zajęcie pasa drogowego w związku z remontem elewacji Sądu (plan na ww. dni wynosił 4.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.);
- f) dokonanie wydatku z § 4440 (odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych) w dniu 20.12.2010 r. w kwocie wyższej o 1.094,25 zł (plan na ww. dzień wynosił 65.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.);
- g) dokonanie wydatku na zakup tonerów z § 4750 (zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji):
 - w dniu 21.05.2010 r. w kwocie wyższej o 5.633,36 zł oraz w dniu 02.06.2010 r. w kwocie wyższej o 1.022,58 zł (plan na ww. dni wynosił 62.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 8 czerwca 2010 r.),
 - w dniu 13.09.2010 r. w kwocie wyższej o 3.368,43 zł oraz w dniu 16.09.2010 r. w kwocie wyższej o 188,00 zł (plan na 13 i 16.09.2010 r. wynosił 82.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 8 października 2010 r.),

postępując w ten sposób niezgodnie z dyspozycją art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 162 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 240 z późn. zm)

oraz odstąpiono od wymierzenia Obwinionej kary i obciążono kosztami postępowania w wysokości 291,71 zł.

1. na podstawie art. 147 ust. 1 pkt 2, art.78 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 78 ust. 3 ustawy:

- 1) uchyla zaskarżone orzeczenie w całości,**
- 2) uniewinnia Obwinioną od zarzutu naruszenia dyscypliny finansów publicznych określonego w art. 11 ustawy,**

2. na podstawie art. 167 ust. 2 ustawy koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.

Pouczenie:

Orzeczenie niniejsze jest prawomocne w dniu jego wydania. Na niniejsze orzeczenie – w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia – służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Głównej Komisji Orzekającej.

UZASADNIENIE

W sprawie rozpatrywanej przez Główną Komisję Orzekającą (nazywaną dalej także GKO), pierwsze orzeczenie zostało wydane przez Resortową Komisję Orzekającą w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych przy Ministrze Sprawiedliwości (nazywaną dalej także RKO) w dniu 31 stycznia 2012 r. Orzeczeniem tym RKO uznała Panią (...), pełniącą w czasie przypisanych czynów funkcję Prezesa Sądu Rejonowego w (...), winną nieumyślnego naruszenia dyscypliny finansów publicznych „polegającego na tym, iż w okresie od 21 maja 2010 r. do 30 grudnia 2010 r. nieumyślnie naruszyła dyscyplinę finansów publicznych w ten sposób, że przekroczyła zakres upoważnienia do dokonywania wydatków ze środków publicznych ujętych w planie finansowym w 7 paragrafach klasyfikacji budżetowej (§ 4170, 4260, 4270, 4300, 4440, 4650) w łącznej kwocie 86.603,80 zł tj. wyższej niż ujęta w planie finansowym, postępując w ten sposób niezgodnie z dyspozycją art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 162 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych” i tym samym popełniła czyn określony w art. 11 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. RKO odstąpiła od wymierzenia Obwinionej kary oraz obciążyła Obwinioną kosztami postępowania w wysokości 282,27 zł. Wskutek odwołania złożonego przez Obwinioną od wskazanego orzeczenia RKO, orzeczeniem z dnia 14 maja 2012 r., GKO uchyliła zaskarżone orzeczenie i przekazała sprawę do ponownego rozpoznania przez Międzyresortową Komisję Orzekającą w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych przy Ministrze Sprawiedliwości.

W uzasadnieniu orzeczenia z dnia 14 maja 2012 r. GKO wskazała na okoliczności prawne, które wykluczają przyjęcie wniosku Obwinionej o niedopuszczalności prowadzenia postępowania w jej sprawie, z racji przysługującego Obwinionej immunitetu sędziowskiego. GKO przyjęła ustalony przez RKO stan faktyczny jako niesporny i prawidłowo udokumentowany. GKO podzieliła także dokonane przez RKO ustalenia co do przepisów materialnych, do których naruszenia doszło poprzez dokonanie przez Obwinioną

przypisanych jej wydatków. GKO przeanalizowała i wykluczyła możliwość zastosowania w rozpatrywanej sprawie art. 27 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (nazywanej dalej także uondfp), zgodnie z którym nie dochodzi się odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w przypadku działania lub zaniechania podjętego wyłącznie w celu ograniczenia skutków zdarzenia losowego. GKO podkreśliła, że żaden z wydatków dokonywanych z naruszeniem obowiązującego w dacie wydatku planu finansowego nie miał charakteru, który w najmniejszym stopniu uzasadniałby działanie bez zapewnienia uprzedniej zgodności wydatku z planem. Przeciwnie, wydatki dokonywane przez Obwinioną związane były z rutynowym zabezpieczaniem działalności sądu lub wynikały z dokumentów księgowych wystawianych przez kontrahentów sądu, z określonym standardowym terminem płatności.

GKO nie podzieliła zarzutów Obwinionej co do przepisów określających zasady prowadzenia postępowania w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, uznając, że Obwiniona nie wskazała na żadne rzeczywiste uchybienia w sposobie rozpatrywania sprawy przez RKO. Zgodnie z oceną wyrażoną przez GKO, RKO prawidłowo dokonała oceny stopnia szkodliwości przypisanej Obwinionej czynów w zakresie niezbędnym do oceny dopuszczalności zastosowania przepisu art. 28 ust. 1 uondfp. GKO nie podzieliła wreszcie zarzutów Obwinionej dotyczących naruszenia art. 137 ust. 2 uondfp.

Jednocześnie GKO uznała, że orzeczenie RKO nie może się ostać ze względu na naruszenie art. 135 ust. 3 pkt 1 uondfp, zgodnie z którym orzeczenie przypisujące odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych zawierać powinno: określenie naruszenia, z podaniem sposobu i czasu jego popełnienia. W rozpatrywanej sprawie oznaczało to obowiązek komisji I instancji do wskazania w sentencji orzeczenia niezbędnych cech każdego z zachowań kwalifikowanych jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Za niezgodne z ustawą o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych GKO uznała „agregowanie” w orzeczeniu przypisanych czynów – zarówno we wskazaniu kwoty kwestionowanego wydatku, daty popełnienia czynów oraz innych elementów stanowiących istotę opisu poszczególnych inkryminowanych zachowań.

Wskutek rozstrzygnięcia GKO, przedmiotową sprawę rozpatrywała Międzyresortowa Komisja Orzekająca w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych przy Ministrze Sprawiedliwości (nazywana dalej także MKO), która w dniu 19 września 2012 r. wydała orzeczenie, którym uznano Obwinioną (...) winną naruszenia

dyscypliny finansów publicznych, określonego w art. 11 uoondfp, polegającego na tym, iż w okresie od 21 maja do 30 grudnia 2010 r. naruszyła dyscyplinę finansów publicznych w ten sposób, że przekroczyła zakres upoważnienia do dokonywania wydatków ze środków publicznych ujętych w planie finansowym w 7 paragrafach klasyfikacji budżetowej (4170, 4260, 4270, 4300, 4430, 4440, 4750) w kwotach wyższych niż określone na dany dzień w planie finansowym Sądu, poprzez:

h) dokonanie z § 4170 (wynagrodzenie bezosobowe) wydatku:

- w dniu 06.12.2010 r. w kwocie wyższej o 158,80 zł (wykonanie wydatków 180.158,80 zł),
- w dniu 21.12.2010 r. w kwocie wyższej o 4.033,63 zł (wykonanie wydatków 184.192,43 zł),
- w dniu 30.12.2010 r. w kwocie wyższej o 8.799,33 zł (wykonanie wydatków 192.991,76 zł),

(plan na 6, 21 i 30.12.2010 r. wynosił 180.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.). Wydatki poniesione zostały na wynagrodzenia biegłych, koszty dojazdu świadków i zwrotu utraconego zarobku;

- i) dokonanie wydatku z § 4260 (zakup energii) w dniu 30.12.2010 r. w kwocie wyższej o 2.195,11 zł – płatność za fakturę Przedsiębiorstwa Komunalnego za energię ciepłą (plan na ww. dzień wynosił 90.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.);
- j) dokonanie wydatku z § 4270 (zakup usług remontowych) w dniu 29.12.2010 r. w kwocie wyższej o 25.125,56 zł oraz w dniu 30.12.2010 r. w kwocie wyższej o 3.843,00 zł – wydatki związane z remontem elewacji Sądu oraz konserwacją kserokopiarki (plan na ww. dni wynosił 45.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.);
- k) dokonanie wydatku z § 4300 (zakup usług pozostałych) w dniu 22.12.2010 r. w kwocie wyższej o 6.112,78 zł oraz w dniu 30.12.2010 r. w kwocie wyższej o 24.785,97 zł – wydatki związane z aktualizacją programu LEX, Currenda oraz realizacją usług sprzątnia i ochrony mienia (plan na ww. dni wynosił 175.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.);
- l) dokonanie wydatku z § 4430 (różne opłaty i składki) w dniu 21.12.2010 r. w kwocie wyższej o 89,00 zł oraz 27.12.2010 r. w kwocie wyższej o 154,00 zł – wydatki dotyczące opłaty administracyjnej za zajęcie pasa drogowego w związku z remontem elewacji Sądu

(plan na ww. dni wynosił 4.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.);

m) dokonanie wydatku z § 4440 (odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych) w dniu 20.12.2010 r. w kwocie wyższej o 1.094,25 zł (plan na ww. dzień wynosił 65.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 10 stycznia 2011 r.);

n) dokonanie wydatku na zakup tonerów z § 4750 (zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji):

– w dniu 21.05.2010 r. w kwocie wyższej o 5.633,36 zł oraz w dniu 02.06.2010 r. w kwocie wyższej o 1.022,58 zł (plan na ww. dni wynosił 62.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 8 czerwca 2010 r.),

– w dniu 13.09.2010 r. w kwocie wyższej o 3.368,43 zł oraz w dniu 16.09.2010 r. w kwocie wyższej o 188,00 zł (plan na 13 i 16.09.2010 r. wynosił 82.000,00 zł i został zmieniony dopiero w dniu 8 października 2010 r.),

postępując w ten sposób niezgodnie z dyspozycją art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 162 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Przedmiotowym orzeczeniem MKO odstąpiła od wymierzenia Obwinionej kary oraz obciążyła Obwinioną kosztami postępowania w wysokości 291,71 zł. W uzasadnieniu orzeczenia MKO podtrzymała ustalenia faktyczne wskazane w orzeczeniu RKO z dnia 31 stycznia 2012 r. MKO w znacznej mierze ponowiła uzasadnienie faktyczne i prawne orzeczenia RKO, jednocześnie rozbudowując je i uszczegóławiając analizę wybranych zagadnień.

Odwołanie od orzeczenia MKO z dnia 19 września 2012 r. wniosła Obwiniona, która zaskarżyła orzeczenie MKO w całości, zarzucając orzeczeniu:

- obrazę art. 4 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 11 uondfp w zw. z art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, poprzez przyjęcie, że dokumenty w postaci powierzenia z dnia 2 stycznia 2003 r. i 25 listopada 2004 r. dotyczące powierzenia głównej księgowej wykonywania dyspozycji środkami finansowymi nie stanowią upoważnienia do dokonywania wydatków publicznych w rozumieniu art. 11 uondfp;

- obrazę art. 151, art. 24 w zw. z art. 19 ust. 2 uondfp poprzez wydanie orzeczenia surowszego niż wydane przy poprzednim rozpoznaniu sprawy;

- obrazę art. 137 ust. 2 uondfp poprzez sporządzenie uzasadnienia orzeczenia, które nie odpowiada wymogom prawa, pomija stronę podmiotową poszczególnych przypisanych

Obwinionej czynów, nie wskazuje, na czym polega wina Obwinionej oraz jej rodzaj w odniesieniu do przypisanych czynów.

Obwiniona wniosła o rozstrzygnięcie sprawy co do istoty i uniewinnienie Obwinionej od przypisanych jej zarzutów naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

W uzasadnieniu odwołania Obwiniona podkreśla fakt powierzenia głównej księgowej Sądu Rejonowego w (...) obowiązków w zakresie gospodarki finansowej jednostki, w tym w szczególności w zakresie wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi oraz dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. Na tej podstawie Obwiniona wywodzi, iż wykładnia przepisów ustawy o finansach publicznych oraz orzecznictwa GKO prowadzi do wniosku, że powierzenie obowiązków pracownikowi jednostki zwalnia jej kierownika z odpowiedzialności za całość gospodarki finansowej chyba, że kierownik osobiście wypełnia obowiązki uprzednio powierzone. Obwiniona podkreśla rolę głównego księgowego we wstępnej kontroli operacji finansowych z planem finansowym oraz wynika stąd przekonanie Obwinionej o posiadaniu środków finansowych pozwalających dokonać poszczególnych operacji finansowych. Obwiniona podkreśliła, że okoliczności przypisanych jej czynów nie pozwalają więc przypisać jej winy za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, co wyłącza możliwość jej odpowiedzialności z tego tytułu.

Obwiniona wskazuje także, że w orzeczeniu z 31 stycznia 2012 r. RKO uznała Obwinioną winną nieumyślnego naruszenia dyscypliny finansów publicznych, a orzeczenie to zostało zaskarżone wyłącznie przez Obwinioną na jej korzyść. Obwiniona przywołuje wskazania GKO wynikające z orzeczenia z dnia 14 maja 2012 r. co do niezbędności uszczegółowienia sposobu opisu czynów przypisanych Obwinionej w sentencji orzeczenia. Obwiniona uznaje, że fakt, iż opis przypisanych jej czynów w orzeczeniu MKO z dnia 19 września 2012 r. „z zaledwie kilku linijek w orzeczeniu z dnia 19 września 2012 roku nagle >>rozwiał się<< do niemal dwóch stron maszynopisu”, należy oceniać także w kontekście naruszenia art. 151 uoondfp. Obwiniona ocenia, iż w orzeczeniu I instancji brakuje elementów wymaganych przez art. 135 uoondfp, co „każe zastanowić się, czy akt wydany przez komisję orzekającą w ogóle może być uznany za orzeczenie”. Obwiniona uznała, że wobec wad orzeczenia RKO, GKO powinna wydać orzeczenie reformatoryjne, tymczasem przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez komisję orzekającą I instancji doprowadziło do naruszenia art. 151 uoondfp czyli „tzw. pośredniego zakazu

reformationis in plus”. Zdaniem Obwinionej, orzeczenie MKO sprowadza się do wydania orzeczenia surowszego, niż uchylone. Odwołując się do orzecznictwa oraz literatury, dotyczących przepisów Kodeksu postępowania karnego, Obwiniona uznaje, że zakaz dokonywania zmian na niekorzyść Obwinionej naruszony został poprzez szczegółowość opisu czynów w orzeczeniu MKO, a także poprzez pominięcie w orzeczeniu MKO fragmentu orzeczenia RKO wskazującego na nieumyślne naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Zdaniem Obwinionej, wskazane przez nią wady orzeczenia RKO mają taki charakter, że „nie ma obecnie możliwości prawnych konwalidowania powyższych błędów. Błędy te przeniknęły do sentencji uzasadnienia i żadnym sposobem (oczywiście w zgodzie z przepisami prawa) usunięte być nie mogą.”. Zdaniem Obwinionej, faktu, że w orzeczeniu MKO nie powtórzono wskazania o nieumyślnym naruszeniu dyscypliny finansów publicznych „nie da się też uzasadnić w kontekście art. 24 ustawy i wejściem w życie nowelizacji z 2011 r., uchylającej art. 22, która zrezygnowała z tradycyjnego podziału na umyślność i nieumyślność naruszenia dyscypliny finansów publicznych”. Zdaniem Obwinionej, „mimo, iż faktycznie w zakresie przepisów materialnych zmiany w ustawie nie mają znaczenia dla ogólnej reguły przyznającej priorytet ustawie nowej, jako podstawie orzekania, to jednak uchylenie art. 22 w ustawie nowej, która zrezygnowała z tradycyjnego podziału na umyślność i nieumyślność naruszenia dyscypliny finansów publicznych daje priorytet ustawie dawnej. Konsekwencją (...) odmiennej oceny MKO było wadliwe uznanie, iż ta nowa regulacja uprawnia do pominięcia określenia w orzeczeniu rodzaju winy, jaka została mi przypisana. Tymczasem zarówno w aspekcie oceny względności ustawy jak (...) aspektu pośredniego zakazu reformationis in plus takie rozstrzygnięcie nie było dopuszczalne.”. Obwiniona zarzuca także, że „MKO w swoim orzeczeniu ani w sentencji ani w uzasadnieniu w ogóle nie ustaliła rodzaju winy ani nie doniosła się do strony podmiotowych rzekomych naruszeń (...) ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych”. Wyłącznie w uzasadnieniu Obwiniona podnosi ponownie kwestię dopuszczalności orzekania o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych wobec osoby sędziego.

Przed rozpatrzeniem sprawy przez GKO, do GKO wpłynęło pismo Obwinionej z dnia 5 lutego 2013 r., w którym Obwiniona wnosi o „uwzględnienie (...) przy rozstrzyganiu sprawy” okoliczności związanej zmianą stanu prawnego polegającą na brzmieniu od dnia 1 stycznia 2013 r. przepisów „art. 31a & pkt 1-5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 12 września 2001 r. z póź. zm.)”, zgodnie z którymi organem uprawnionym w zakresie gospodarowania budżetem i sprawowania w tym zakresie

kontroli oraz reprezentowania Skarbu Państwa w zakresie powierzonego mienia i zadań sądu jest dyrektor sądu, a nie jak dotychczas prezes sądu.

Główna Komisja Orzekająca rozpatrzyła wniesione odwołanie na rozprawie w dniu 14 lutego 2013 r. W trakcie rozprawy uzupełniono materiał dowodowy o dokumenty przesłane przez Obwinioną wraz z odwołaniem oraz o pismo Obwinionej z dnia 5 lutego 2013 r. Występujący na rozprawie zastępca Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych podniósł, że ze względu na zmianę przepisów ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz brzmienie przepisów ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, Obwiniona przestała być osobą, która wchodzi w krąg osób, które mogą ponosić odpowiedzialność na podstawie przepisów ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Główna Komisja Orzekająca zważyła, co następuje.

W pierwszej kolejności, pomimo podniesienia tej okoliczności wyłącznie w uzasadnieniu do odwołania, GKO rozważyła ponownie kwestię zakresu immunitetu sędziowskiego w relacji do trybu odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. W tym zakresie GKO w pełni podtrzymuje analizę i wnioski przedstawione w orzeczeniu 14 maja 2012 r., zgodnie z którymi ochrona przysługująca osobie pełniącej funkcję sędziego nie dotyczy ewentualnej odpowiedzialności takiej osoby w trybie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Rozważania czynione przez Obwinioną na tym tle, a dotyczące zróżnicowania kar oraz rangi osób zasiadających w organach orzekających – w trybie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziego, mogą stanowić przedmiot rozważań jako wnioski *de lege ferenda*, co pozostaje poza zakresem właściwości GKO.

GKO, zgodnie z wymaganiem wynikającym z art. 24 ust. 1 uondfp, przeanalizowała przepisy obowiązujące w dacie popełnienia przypisanej Obwinionej czynów oraz w dacie orzekania i podtrzymała ocenę wynikającą z orzeczenia z dnia 14 maja 2012 r. o dopuszczalności rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie na podstawie tzw. ustawy nowej.

W zakresie zarzutów sformułowanych przez Obwinioną co do nieuwzględnienia przez MKO faktu powierzenia obowiązków głównej księgowej jednostki i wpływu tego faktu na zakres odpowiedzialności kierownika jednostki, GKO wskazuje, że okoliczności te zostały poddane analizie na str. 8 i 9 uzasadnienia orzeczenia MKO. GKO rozważania MKO w tym

zakresie podziela, w szczególności podkreślenia wymaga rozróżnienie znaczenia prawnego „dokonywania wydatków” – do czego upoważniony jest główny księgowy oraz „dysponowanie środkami publicznymi” – co stanowi kompetencję kierownika jednostki. Pojęcia te mają różne znaczenia, które prawidłowo zostały w uzasadnieniu orzeczenia MKO wskazane i z których to różnic MKO prawidłowo wywodzi zakres odpowiedzialności kierownika jednostki.

Zarzut Obwinionej, że wskutek orzeczenia GKO z dnia 14 maja 2012 r. oraz wydanego następnie orzeczenia MKO z dnia 19 września 2012 r. doszło do naruszenia zakazu „pośredniego zakazu reformationis in pius” (prawdopodobnie Obwinionej chodziło o naruszenie pośredniego zakazu reformationis in peius), wskazać należy, że zakres dopuszczalnych rozstrzygnięć, które wydać może GKO w przypadku zaskarżenia orzeczenia wyłącznie przez osobę obwinioną wynika wprost z art. 147 ust. 1 oraz *a contrario* z art. 146 ust. 1 uondfp. Uprawnienia GKO muszą być jednak analizowane w kontekście ogólnych zasad postępowania w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, w tym zasady dwuinstancyjności postępowania (art. 72 ust. 1 uondfp). Ani językowa, ani systemowa, ani celowościowa wykładnia przepisów ustawy nie uprawnia do postawienia wniosku, że w przedmiotowej sprawie, po zaskarzeniu przez Obwinioną orzeczenia RKO z dnia 31 stycznia 2012 r., wobec dostrzeżonych przez GKO wad orzeczenia I instancji, GKO „obowiązana była” wydać orzeczenie reformatoryjne. Co więcej, teza taka pozostaje w logicznej sprzeczności z formułowanym jednocześnie przez Obwinioną zarzutem, iż orzeczeniem MKO w istocie przypisano jej „inny czyn”. Taka ocena czynu przypisanego przez MKO oczywiście wyklucza możliwość żądania, aby przypisanie tak sformułowanego czynu nastąpiło w orzeczeniu II instancji. GKO podkreśla, że nie podziela jednak zarzutu, że wskutek orzeczenia MKO doszło do przypisania Obwinionej innego czynu, niż w orzeczeniu RKO. Orzeczenie RKO obejmowało analizą i rozstrzygnięciem całość czynów stanowiących przedmiot postępowania, GKO orzeczeniem z dnia 14 maja 2012 r. wskazało natomiast na wadę formalną sentencji orzeczenia, polegającą na zagregowaniu opisu czynu w sentencji, a jego szczegółowym opisie dopiero w uzasadnieniu orzeczenia. GKO uchyliła orzeczenie I instancji i przekazała sprawę do ponownego rozpoznania, właśnie po to, aby prawidłowe opisanie przypisanego Obwinionej czynu nastąpiło w orzeczeniu I instancji, co może mieć kluczowe znaczenie dla oceny zupełności przeprowadzenia postępowania w jego dwuinstancyjnym toku. GKO nie podziela więc zarzutów wobec orzeczenia MKO, których istota sprowadza się do zakwestionowania wykonania przez

komisję orzekającą I instancji wskazań GKO, które, zgodnie z art. 150 ust. 1 uondfp, są dla komisji orzekającej I instancji wiążące.

Zagadnienie związane z różnicami obydwu orzeczeń I instancji co do określania albo nieokreślania nieumyślności naruszenia dyscypliny finansów publicznych stanowi w prosty sposób pochodną uchylecia z dniem 11 lutego 2012 r. przepisu art. 22 uondfp. Ocenę tej zmiany z punktu widzenia reguły wynikającej z art. 24 ust. 1 uondfp GKO przeprowadziła w orzeczeniu z dnia 14 maja 2012 r. (str. 8 uzasadnienia) i niniejszym w pełni podtrzymuje. Fakt przypisania Obwinionej nieumyślnego naruszenia dyscypliny finansów publicznych albo przypisania jej tego naruszenia bez wskazania jego „formy” nie stanowi o naruszeniu zasady stosowania ustawy względniejszej. Okoliczność „nieumyślności” nie ma znaczenia w przedmiotowej sprawie ani w opisie znamion czynu, ani w kwalifikacji czynu, ani wreszcie w wymiarze ewentualnej kary. Wynikający z odwołania pogląd, iż sam fakt, że w pierwszym orzeczeniu przypisywano Obwinionej nieumyślne naruszenia, w kolejnym orzeczeniu I instancji wskazanie nieumyślności już nie następuje narusza regułę stosowania ustawy względniejszej, musiałby prowadzić do wniosku, że fakt uchylecia art. 22 uondfp przesądza o konieczności stosowania ustawy poprzednio obowiązującej, w każdej sprawie rozpoznawanej po dniu uchylecia art. 22. Konstatacja taka nie tylko jest niemożliwa do pogodzenia z nakazem wynikającym z art. 24 uondfp, ale w istocie prowadziłyby do poszukiwania w tekście ustawy nowelizującej nieistniejącej w nim reguły kolizyjnej.

Uzasadnieniem dla treści orzeczenia wydanego w przedmiotowej sprawie przez Główną Komisję Orzekającą jest zmiana stanu prawnego, na którą zwróciła uwagę Obwiniona pismem z dnia 5 lutego 2013 r., na który powołał się zastępca Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych i którą przede wszystkim GKO obowiązana jest uwzględnić z urzędu. Zmiany wprowadzone (ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw) z dniem 1 stycznia 2013 r. do przepisów ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, w szczególności zmiana § 1, dodanie § 1a oraz uchylecie § 2 w art. 21, w zw. z treścią art. 31a § 1 pkt 1 i 2, przesądza o tym, że od 1 stycznia 2013 r. prezes sądu rejonowego nie jest osobą, której można przypisać odpowiedzialność za czyny objęte ustawą o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Wobec powyższego, uwzględniając treść art. 78 ust. 3 uondfp, zgodnie z którym w przypadku stwierdzenia okoliczności, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 1 lub 2 uondfp, po przeprowadzeniu

Sygn. akt BDF1/4900/117/117/12/3349

postępowania dowodowego przed organem orzekającym, wydaje się orzeczenie o uniewinnieniu, GKO postanowiła jak w sentencji.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.